

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Jana Čížka a JUDr. Věry Šimůnkové ve věci

žalobce: **O. s. F., z.s., IČO: X**
sídlem M., Ř.
zastoupený Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem
sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, Praha 5

za účasti osob zúčastněných na řízení:

1. R. E., s.r.o., sídlem M., P.
2. m. Ř., sídlem M. n., Ř.
3. Ing. P. N., bytem N. F., Ř.
4. Mgr. D. V., bytem P. L., B. u . Ř.
zastoupená Mgr. Kryštofem Mannem, advokátem
sídlem Na Ořechovce 572/15, Praha 6
5. J. S., bytem H., S.
6. J. S., b. H., S.
7. Mgr. K. V., bytem S., B.

8. PhDr. D. B., bytem P. v., Ř.
9. N. P., bytem K P., Ř.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2016, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2016, č. j. X, a rozhodnutí Městského úřadu Kostelec nad Černými Lesy ze dne 4. 2. 2015, č. j. X., **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku **9 800 Kč**, k rukám zástupce žalobce Mgr. Pavla Černohousa, advokáta, sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žádná z osob zúčastněných na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 12. 4. 2016 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2016, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Kostelec nad Černými Lesy ze dne 4. 2. 2015, č. j. X (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím bylo určeno, že první osobě zúčastněné na řízení (dále jen „stavebník“) vzniklo na základě certifikátů č. 6-09 a č. 17-2011 vydaných autorizovaným inspektorem Ing. M. B. právo provést stavbu bytových objektů obytného souboru F. – V A. s příslušenstvím a přípojkami na pozemcích st. X, X, X a p. č. X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X v k. ú. Ř. u P. (dále jen „stavba“), a právo provést změny stavby před jejím dokončením.
2. Žalovaný napadené rozhodnutí odůvodnil tím, že certifikát autorizovaného inspektora zakládá právo provést stavbu obdobně jako pravomocné stavební povolení. Zatímco stavební povolení ale po uplynutí 12, resp. 15 měsíců nelze přezkoumat, právo vzniklé z certifikátu lze bez časového omezení odejmout rozhodnutím podle § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). To vede k nerovné ochraně práv nabytých v dobré víře. S ohledem na dobu, která uplynula od vydání certifikátů a realizace stavby, je již proto nelze „zneplatnit“. Stavebník svá práva nabyt v dobré víře v postup osoby, které stát svěřil určitou pravomoc. Princip právní jistoty po jistém uplynulém čase vítězí i nad principem legality. Dále uvedl, že nesouhlasí s námitkou žalobce, že lze postupovat podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), neboť stavebník neměl právo stavět, jen se domníval, že jej má. Podle žalovaného totiž předmětné certifikáty fyzicky existují a stavba tak nebyla provedena bez opatření. Žalovaný dále uvedl, že vést řízení o odstranění stavby by rovněž bylo neúčelné, neboť stavba již byla zkolaudována a příslušné rozhodnutí již nelze zrušit. Nesouhlasí s názorem soudů, že kolaudační rozhodnutí není třeba brát v potaz. Konečně uvedl, že s ohledem na předmět řízení se

nemůže zabývat tím, zda stavba byla zcela dokončena a jak bylo naloženo s územním rozhodnutím.

3. Žalobce v žalobě namítl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se nevypořádal s jeho odvolacími námitkami. Dále z něj není patrné, zda žalovaný aplikoval lhůtu pro vydání rozhodnutí v přezkumném řízení, proč byl v této věci překročen časový limit pro vydání deklaratorního rozhodnutí a jaký konkrétní limit to měl být.
4. Dále namítl, že zákon nestanoví lhůtu k podání žádosti o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu. Ochrana dobré víry stavebníka či jeho právní jistoty podle žalobce vydání deklaratorního rozhodnutí nebrání, neboť není ani překážkou pro zrušení rozhodnutí o umístění či povolení stavby, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 1. 11. 2012, č. j. X (všechna citovaná rozhodnutí NSS a krajských soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz). Pouhým plynutím času nezanikne možnost deklarovat, že právo stavět nikdy nevzniklo, což plyne z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2013, č. j. X. Žalovaný nesprávně přisuzuje rozhodnutí podle § 142 správního řádu konstitutivní účinky.
5. Dále namítl, že § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona dopadá i na případy, kdy stavebník nemá právo stavět a jen se nesprávně domníval, že jej má. Vyžadovaným úkonem podle tohoto ustanovení je totiž oznámení řádně získaného certifikátu.
6. Dále namítl, že vydání kolaudačního souhlasu k části stavby, není překážkou k určení, že právo stavět nevzniklo. Není totiž ani překážkou ke zrušení územního rozhodnutí nebo stavebního povolení, či k vydání rozhodnutí o odstranění stavby. K tomu odkázal na judikaturu správních soudů, zejm. rozsudek NSS ze dne 14. 5. 2008, č. j. X. Kolaudace ani provedení stavby nejsou podmínkami pro vznik práva stavět podle § 117 stavebního zákona a nelze k nim v určovacím řízení přihlížet.
7. Dále žalobce namítl, že právo stavět nemohlo vzniknout, neboť stavebník si v rozporu s § 117 odst. 1 stavebního zákona neopatřil vyjádření všech osob, které by byly účastníky stavebního řízení, včetně žalobce.
8. Konečně žalobce namítl, že stavba v rozporu se stavebním zákonem není umístěna, neboť územní rozhodnutí o jejím umístění zrušil Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 24. 10. 2013, č. j. X, mj. pro její rozpor s územním plánem.
9. Žalovaný ve svém vyjádření zopakoval odůvodnění napadeného rozhodnutí. Jestliže sebevíce vadné stavební povolení nelze po určité době přezkoumat a zrušit, není důvod odlišně postupovat u certifikátu autorizovaného inspektora. Skutečnost, že certifikáty nebylo možné po určitou dobu od nabytí účinnosti stavebního zákona přezkoumat a žalobce tak nemohl do povolovacího procesu stavby zasáhnout, nemůže být k tíži stavebníka.
10. Stavebník jako první osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že se ztotožňuje s odůvodněním napadeného rozhodnutí. Újma, která by zrušením certifikátu vznikla osobám, které nabyly své práva v dobré víře, by byla ve zjevném nepoměru k újmě, která by vznikla jiným, certifikátem dotčeným osobám. Poukázal na rozsudek NSS ze dne 11. 1. 2016, č. j. X. Řízení o odstranění stavby nelze vést, neboť již byla zkolaudována.

11. Čtvrtá osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření navrhla, aby soud žalobu zamítl, neboť všechny úkony směřující k provedení stavby byly provedeny řádně.
12. Osmá osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření uvedla, že stavebník si neopatřil její vyjádření jakožto vlastníka sousedního pozemku. Nevzniklo mu proto právo stavět.
13. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 5. 12. 2009 vydal autorizovaný inspektor Ing. M. B. na žádost stavebníka certifikát č. 6-09 ke stavbě bytových objektů obytného souboru F. – V A. s příslušenstvím a přípojkami na pozemcích p. č. X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X a X v k. ú. Ř. u P.. Dne 4. 3. 2011 vydal tentýž autorizovaný inspektor na žádost stavebníka certifikát č. X ke změnám této stavby před dokončením na bytových objektech D a E.
14. Druhá osoba zúčastněná na řízení dne 10. 10. 2012 požádala Městský úřad Říčany (jako místně příslušný stavební úřad) podle § 142 správního řádu o určení, zda stavebníkovi vzniklo právo stavět. Dne 7. 11. 2012 o totéž požádal žalobce. V žádosti mj. upozornil na usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. (dále jen „zvláštní senát“) ze dne 6. 9. 2012, č. j. X.
15. Městský úřad Říčany rozhodnutím ze dne 28. 2. 2013, č. j. X, určil, že stavebníkovi ke stavbě nevzniklo právo stavět ani právo provést změny stavby před jejím dokončením. V odůvodnění uvedl, že autorizovanému inspektorovi se nepodařilo odstranit rozpory mezi osobami, které by jinak byly účastníky stavebního řízení, a současně nepředložil jejich vyjádření stavebnímu úřadu k vypořádání. Autorizovaný inspektor nemůže námitky těchto osob eliminovat tím, že je označí za bezpředmětné. Žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 7. 2013, č. j. X, rozhodnutí Městského úřadu Říčany zrušil a věc mu vrátil k novému projednání s odůvodněním, které je v zásadě totožné s odůvodněním napadeného rozhodnutí.
16. Usnesením ze dne 15. 9. 2014 žalovaný pověřil k projednání a rozhodnutí ve věci Městský úřad Kostelec nad Černými Lesy (dále jen „stavební úřad“), neboť vedoucí stavebního odboru Městského úřadu Říčany byl vyloučen pro podjatost. Stavební úřad rozhodnutím ze dne 4. 2. 2015, č. j. X, určil, že stavebníkovi vzniklo právo stavět a právo provést změny stavby před jejím dokončením. V odůvodnění uvedl, že dospěl ke stejnému závěru jako Městský úřad Říčany a má pochybnosti ohledně počátku běhu lhůty ke „zneplatnění“ certifikátu a určení její délky. Je nicméně vázán právním názorem žalovaného a proto mu nezbylo než rozhodnout, že právo stavět stavebníkovi vzniklo. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 1. 2016, č. j. X, zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.
17. Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, jaký tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
18. Podle § 142 odst. 1 správního řádu „[s]právní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo.“

19. Podle § 117 odst. 1 stavebního zákona (ve znění účinném do 31. 12. 2012) „[u]zavřeli stavebník s autorizovaným inspektorem smlouvu o provedení kontroly projektové dokumentace pro stavbu, kterou hodlá provést, může takovou stavbu pouze oznámit stavebnímu úřadu, jestliže byla opatřena souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů a vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení (§ 109), a nejde o stavbu, která je zvláštním právním předpisem, územně plánovací dokumentací nebo rozhodnutím orgánu územního plánování přímo označena jako nezpůsobilá pro zkrácené stavební řízení.“
20. Žalobce nejprve namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Obecně lze uvést, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu může spočívat v nedostatku důvodů anebo v jeho nesrozumitelnosti [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů napadeného rozhodnutí se primárně týká nedostatků odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, jehož náležitosti vyplývají z § 68 správního řádu. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se bude jednat zejména tehdy, pokud z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu není patrné, proč správní orgán rozhodl způsobem uvedeným ve výroku rozhodnutí nebo jak se vypořádal s námitkami účastníků řízení a z jakého důvodu je považoval za liché, mylné či vyvrácené.
21. V první řadě nelze přisvědčit žalobcovu názoru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť z něj není zřejmé, jakou lhůtu (pro vydání deklaratorního rozhodnutí, o tom zda právo stavět vzniklo či nikoliv) žalovaný aplikoval a proč byla překročena. Z napadeného rozhodnutí je totiž patrné, že žalovaný neaplikoval žádnou zákonem stanovenou lhůtu, a to ani lhůty pro přezkumné řízení podle § 96 odst. 1, resp. § 97 odst. 2 správního řádu. Odkazy na tyto lhůty byly pouze součástí úvah žalovaného o nedostatečné ochraně dobré víry a právní jistoty stavebníka v deklaratorním řízení podle § 142 správního řádu.
22. Soud však musí plně přisvědčit uplatněné námitce v tom ohledu, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s námitkami, které žalobce uplatnil v odvolání. Žalovaný se především nezabýval v odvolání uplatněnou námitkou, že ochrana dobré víry a právní jistoty nebrání zrušení stavebního povolení či územního rozhodnutí soudem, a neměla by tedy bránit ani určení, že právo stavět nevzniklo. Žalovaný v reakci na ni pouze v podstatě doslovně převzal odůvodnění svého dřívějšího rozhodnutí v této věci, které však na žalobcovu námitku nijak neodpovídá. Žalovaný měl žalobci vysvětlit, proč žalobcem předestřená analogie se zrušením stavebního povolení soudem je nepřipadná – obzvláště v situaci, kdy on sám certifikát autorizovaného investora ke stavebnímu povolení připodobňoval v souvislosti s údajnou nemožností jeho přezkumu po určité době (podle uvedených lhůt zřejmě v přezkumném řízení podle § 94 a násl. správního řádu). Žalovaný dále vůbec neodpověděl na námitku žalobce, že existence kolaudačního rozhodnutí nebrání vydání deklaratorního rozhodnutí o tom, že právo stavět nevzniklo. Také se řádně nevypořádal s argumentací, že existence kolaudačního rozhodnutí nebrání ani vydání rozhodnutí o odstranění stavby. Zde žalovaný opět jen zopakoval své dřívější úvahy o údajně nezrušitelném právu stavbu užívat, aniž by se pokusil vyvrátit žalobcovu polemiku podloženou navíc judikaturou správních soudů – zejména argument, že řízení o odstranění stavby je navázáno na stavební řízení, ne na kolaudaci. Žalobci ani k jeho námitce nevysvětlil, proč argumentuje kolaudací stavby v situaci, kdy část z ní ještě není ani dokončena. Soud proto shledal námitku týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí důvodnou.

23. Žalobce dále namítl, že zákon nestanoví lhůtu k podání žádosti o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu a ani ochrana dobré víry stavebníka či jeho právní jistoty nebrání vydání deklaratorního rozhodnutí. Soud konstatuje, že s ohledem na zjištěnou nepřezkoumatelnost nemůže tuto žalobní námitku věcně vypořádat, neboť ani žalovaný se odpovídající námitkou uplatněnou žalobcem v odvolání nezabýval. Přesto však považuje soud za vhodné upozornit na recentní judikaturu správních soudů, zejména na rozsudek NSS ze dne 11. 5. 2016, č. j. X, v němž se uvádí: „*Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani námitce, že žádost žalobce byla podána opožděně, neboť jednak zákon žádnou lhůtu pro její podání nestanoví, a nadto by to v tomto konkrétním případě bylo jisté v rozporu s obecným pojetím spravedlnosti a se zásadou předvídatelnosti soudních rozhodnutí. Dopady takového postupu by se mohly projevit až v rovině ústavní (v konečném důsledku by mohlo jít o odepření přístupu k soudu, tj. porušení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Žalobce zcela prokazatelně, jak je doloženo ve správním spisu a v dostupných rozhodnutích správních soudů, střežil svá práva a důsledně využíval veškeré procesní instrumenty k jejich hájení, avšak tvořící se judikatura až do doby rozhodnutí zvláštního senátu ke konkrétnímu výsledku nevedla. Proto mu nelze přičítat k tíži časový odstup od vydání certifikátu autorizovaným inspektorem, a uměle dovozovat analogickou aplikaci lhůty pro přezkumné řízení, jestliže žádost uplatnil bezodkladně (jen několik dní) poté, co zvláštní senát svůj právní názor zveřejnil. V neposlední řadě neomezenost lhůty pro podání žádosti výslovně uvedl i zvláštní senát ve svém usnesení čj. Konf 25/2012 - 9 v bodě [76].“ (Srov. bod 43 cit. rozsudku; shodně viz např. rozsudky NSS ze dne 25. 11. 2015, č. j. X, bod 37, a ze dne 8. 6. 2016, č. j. X.) I v projednávané věci žalobce využil možnost podat žádost o určení vzniku práva stavět v relativně krátké době od zveřejnění usnesení zvláštního senátu (nabylo právní moci teprve dne 18. 9. 2012 a ve Sbírce rozhodnutí NSS bylo publikováno až 27. 12. 2012 – viz detailní informace na www.nssoud.cz; žalobce podal svou žádost 7. 11. 2012). Samo určovací řízení navíc v té době již bylo zahájeno na dřívější žádost druhé osoby zúčastněné na řízení ze dne 10. 10. 2012.*
24. Soud musí rovněž poukázat na rozsudek NSS ze dne 23. 11. 2017, č. j. X, jenž se zabýval ochranou práv stavebníka nabytých v dobré víře v řízení podle § 142 správního řádu: „*Stěžovatel měl za to, že řízení o určení právního vztahu (§ 142 s. ř.) se svojí povahou blíží přezkumnému řízení. Jelikož se v přezkumném řízení uplatní hledisko ochrany práv nabytých v dobré víře (§ 94 odst. 4 s. ř.), domníval se, že lze totéž hledisko analogicky vztáhnout i na řízení o určení právního vztahu. Takovou úvahu považuje Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem za nesprávnou. Ustanovení § 142 s. ř., které upravuje řízení o určení právního vztahu, hledisko ochrany práv nabytých v dobré víře nezná. Jestliže by zákonodárce měl v úmyslu připustit analogickou aplikaci § 94 odst. 4 s. ř. v řízení o určení právního vztahu, pak by tento úmysl v právní úpravě vyjádřil. Stejně tak nelze připustit, aby stěžovatel analogicky dovozoval existenci lhůty k podání návrhu (žádosti) o určení právního vztahu, pokud zákon takovou lhůtu nestanoví. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že větší časový prostor pro přezkum v řízení podle § 142 s. ř. je v případě certifikátu autorizovaného inspektora ospravedlněn právě tím, že pořizování certifikátu se děje takřka bez ingerence správních orgánů. O to náležitěji je třeba chránit ty případné účastníky, kteří by mohli být na svých právech zkráceni vydáním certifikátu autorizovaného inspektora bez toho, aby k tomu byly splněny zákonné předpoklady. Tento prostor nelze zužovat účelovým výkladem zákona, jaký provedl stěžovatel.“* Řízení podle § 142 správního řádu tedy hledisko ochrany práv nabytých v dobré víře nezná a nelze jej

ani analogicky dovozovat z ustanovení o přezkumném řízení. Z toho důvodu také není v dané věci případný rozsudek NSS ze dne 11. 1. 2016, č. j. X, na který stavebník odkazoval ve svém vyjádření k žalobě. Zdejší soud jen doplňuje, že analogie s § 94 odst. 4 správního řádu nepřichází v úvahu i proto, že výsledkem řízení podle § 142 správního řádu může být vždy „jen“ deklaratorní rozhodnutí. Správní orgán tak může maximálně autoritativně určit, že účastník právo stavět nemá, a to již od počátku (nikdy jej nenabyl) – na rozdíl od přezkumného řízení, v němž může dojít k *ex nunc* odnětí práv nabytých v dobré víře na základě rušeného (měněného) dřívějšího rozhodnutí.

25. Žalobce dále namítl, že na základě rozhodnutí o tom, že právo stavět nevzniklo, je možné vést řízení o odstranění stavby. Je třeba poznamenat, že tento žalobní bod míří proti dílčímu argumentu použitému žalovaným v napadeném rozhodnutí, kterým žalovaný alespoň rámcově reagoval na totožnou námitku uplatněnou žalobcem v odvolání. Zjištěná nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy nebrání vypořádání tohoto žalobního bodu.
26. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona (ve znění zákona č. 39/2015 Sb., tj. ve znění účinném ke dni rozhodování žalovaného) „[s]tavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena“. Zkrácené stavební řízení podle § 117 stavebního zákona bylo zvláštním postupem, který umožňoval, aby při dodržení zákonem stanovených podmínek vzniklo stavebníkovi právo stavět přímo ze zákona (srov. bod 59 usnesení zvláštního senátu ze dne 6. 9. 2012, č. j. X). Příslušná stavba proto v takovém případě již nevyžadovala stavební povolení či ohlášení. V opačném případě, tedy pokud nebyly podmínky § 117 stavebního zákona dodrženy a právo stavět nevzniklo, proto logicky podléhala stavba obecným požadavkům stavebního zákona, tj. až na výjimky vyžadovala ohlášení či stavební povolení. Byla-li realizována bez něj, jde nyní o stavbu provedenou bez rozhodnutí, nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem ve smyslu § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona ve shora citovaném znění (srov. též bod 42 rozsudku NSS ze dne 11. 5. 2016, č. j. X). Jedná se o srovnatelnou situaci se stavbami, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení. I zde zaručuje oprávnění stavět přímo stavební zákon. V případě, že zákonné požadavky nebyly dodrženy (např. stavebník překročil stanovenou kapacitu nebo provedl nepřípustné stavební úpravy; srov. § 103 stavebního zákona), jde o stavbu provedenou bez příslušného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem a je dán důvod k zahájení řízení o jejím odstranění.
27. Deklaratorní rozhodnutí podle § 142 správního řádu tak v řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona není ničím jiným, než rozhodnutím, které závazně řeší předběžnou otázku, zda právo stavět vzniklo přímo ze zákona. Pakliže je určeno, že právo stavět nevzniklo a stavba již byla provedena, stavební úřad standardně (podle obecných požadavků stavebního zákona) posoudí, zda pro tuto stavbu stavební zákon vyžadoval rozhodnutí nebo opatření nebo jiný úkon. V případě, že ano a stavba současně nebyla dodatečně povolena, je povinen nařídít její odstranění. Absurdní je v tomto ohledu argumentace žalovaného „fyzickou existencí“ certifikátu autorizovaného inspektora, na kterou poukázal v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Sama skutečnost, že certifikát autorizovaného inspektora byl vydán, nutně neznamená, že právo stavět skutečně vzniklo, a už vůbec nic neříká o tom, zda stavba byla

provedena na základě zákonem vyžadovaného úkonu nebo bez něj. Uvedenou námitku tak soud shledal důvodnou.

28. Dále žalobce namítl, že vydání kolaudačního souhlasu k části stavby není překážkou k určení, že právo stavět nevzniklo, ani k vedení řízení o odstranění stavby. Vzhledem k tomu, že, jak bylo výše zjištěno, shodnou odvolací námitku žalobce žalovaný řádně nevypořádal, soud nemůže v tomto směru jeho rozhodnutí přezkoumat. Podotýká ale, že závěry žalobcem citované judikatury jsou jasné – existence kolaudačního souhlasu nebrání zrušení stavebního povolení ani nařízení odstranění stavby (srov. např. rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2010, č. j. X). Stěží si tak lze představit, proč by v daném případě jeho existence měla být překážkou pro určení, že právo stavět nevzniklo, a to tím spíše, že předmětná stavba dosud nebyla zcela dokončena, a tedy ani v plném rozsahu zkolaudována.
29. Dále žalobce namítl, že právo stavět nemohlo vzniknout, neboť stavebník si v rozporu s § 117 odst. 1 stavebního zákona neopatřil vyjádření všech osob, které by byly účastníky stavebního řízení, včetně žalobce. Ani touto námitkou se soud nemohl zabývat, neboť žalovaný ani stavební úřad splnění podmínek podle § 117 odst. 1 stavebního zákona vůbec nezkontrolovali, jinými slovy se žádostí žalobce věcně nezabývali. Bylo by tedy v rozporu se zásadou subsidiarity správního soudnictví, pokud by soud za této situace tuto námitku posuzoval a následně zavazoval žalovaného svým právním názorem.
30. Konečně žalobce namítl, že územní rozhodnutí ke stavbě bylo zrušeno. Této námitce soud nemůže přisvědčit, neboť stavební řízení má odlišný předmět od řízení územního. Zrušení územního rozhodnutí nemá v obecné rovině žádný vliv na zákonnost stavebního povolení nebo úkonu, který je nahrazuje, pokud v době jejich vydání bylo územní rozhodnutí platné a účinné. Pro stručnost soud odkazuje na rozsudek ze dne 20. 7. 2017, č. j. X, v němž se NSS zabýval obdobnou námitkou, byť primárně ve vztahu ke kolaudačnímu souhlasu: *„Oznámení stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora [viz Část IV, Hlava I, Díl 1 Povolení a ohlášení, § 117 (Zkrácené stavební řízení) stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012] svým způsobem nahrazují stavební povolení vydávaná typicky stavebními úřady, příp. ohlášení (viz § 103 a násl. stavebního zákona). Certifikáty byly vydány dne 5. 12. 2009 a 4. 3. 2011 v době platnosti územního rozhodnutí, které bylo zrušeno až v návaznosti na rozsudek městského soudu dne 30. 12. 2013. Jak uvedl NSS ve svém rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. X, **jestliže bylo stavební povolení vydáno v době, kdy existovalo pravomocné územní rozhodnutí, není následné zrušení územního rozhodnutí samo o sobě důvodem ke zrušení stavebního povolení soudem.** Tento výklad nevylučuje, že stavební povolení navazující na územní rozhodnutí (následně zrušené) bude také zrušeno. [...] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že územní rozhodnutí a stavební povolení, resp. kolaudační souhlas, považuje za navazující (řetězící se) správní akty (jiné úkony) a v obecné rovině připouští i jejich vzájemné ovlivňování. **Současně však již mnohokrát judikoval, že předmět územního řízení se liší od předmětu řízení stavebního** (viz rozsudky NSS ze dne 25. 7. 2016, č. j. X; ze dne 14. 11. 2012, č. j. X; ze dne 4. 2. 2009, č. j. X; ze dne 4. 2. 2009, č. j. X). V rovině procesní je tato zásada zhmotněna zavedením zákazu uplatňovat ve stavebním řízení námitky, které byly nebo mohly být uplatněny v územním řízení (§ 114 odst. 2 stavebního zákona); také okruh účastníků územního řízení je širší než okruh účastníků stavebního řízení. To je projevem principu tzv. koncentrace námitek, který nelze překonat tím, že námitky typicky*

koncentrované v územním řízení – byť některé nebudou z důvodu aplikace § 94 odst. 5 stavebního zákona opětovně (tj. vůbec) projednány - budou posouzeny v řízeních navazujících (stavebním, kolaudačním atd.).“ Poslední námitku žalobce proto soud shledal nedůvodnou.

31. S ohledem na shora uvedené závěry soud napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Soud zároveň zrušil zároveň i rozhodnutí stavebního úřadu, který vydání napadeného rozhodnutí předcházelo (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). I prvostupňové rozhodnutí je totiž zatíženo vadou nedostatečného odůvodnění, neboť jeho odůvodnění vychází primárně z předchozího zrušujícího rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2013, č. j. X, přičemž se ani stavební úřad nevypořádal s námitkami, které žalobce v reakci na zrušující rozhodnutí krajského úřadu uplatnil již v řízení před stavebním úřadem. V dalším řízení se správní orgány v intencích judikatury uvedené v tomto rozsudku (zejm. body 23., 24., 28. a 30.) budou věcně zabývat otázkou, zda v této věci certifikáty autorizovaného inspektora byly vydány a oznámeny v souladu s § 117 stavebního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2012, a zda tedy žalobci vzniklo pro předmětnou stavbu právo stavět. Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku jsou správní orgány v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
32. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že uložil žalovanému povinnost zaplatit náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení žalobce, který byl ve věci plně úspěšný. Náhradu nákladů řízení tvoří odměna advokáta ve výši 6 200 Kč za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby) podle § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), paušální náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč. Celkem tak činí náhrada nákladů řízení žalobce 9 800 Kč.
33. Osoby zúčastněné na řízení podle § 60 odst. 5 s. ř. s. nemají právo na náhradu nákladů, neboť jim nebyla soudem uložena povinnost a samy ani nenavrhly přiznání nákladů řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. března 2018

Mgr. Jitka Zavřelová v.r.
předsedkyně senátu